

RASEBORG STADS MORGON- och
EFTERMIDDAGSVERKSAMHET
FÖR SKOLELEVER
Verksamhetsplan 2016-

Innehåll

1 Inledning	
2 Vision och verksamhetsidé	
3 Samarbetsparter.....	
Hemmet	
Skolan och annat yrkesmässigt samarbete.....	
4 Stöd till verksamhetsarrangörer	
Samarbete	
Koordinering	
5 Verksamhet	
Klubbarnas verksamhetsplaner.....	
Ledare	
Kvalitetskriterier	
6 Val av klubbmedlemmar.....	
7 Sökande och fastställande av klubbplats.....	
8 Klubbavgift, att binda sig till klubbens verksamhet	
9 Utvärdering	
10 Framtida utmaningar	
11 Allmänt	
Verksamhetstid	
Mellanmål	
Försäkringar	
Utrymmen	
Ändringssökande	
12 Lagstiftning mm, som styr morgon- och eftermiddagsverksamhet.....	

1 Inledning

I Raseborg förverkligas morgon- och eftermiddagsverksamheten enligt lagen om morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever. Koordinerings ansvaret ligger hos utbildningsväsendet i Raseborg stad. Verksamheten arrangeras dagligen som klubbar som sammankommer innan skolan börjar och efter att skolan tagit slut samt som morgon- och eftermiddagsverksamhet för barn inom specialundervisningen. Det är inte fråga om skolans egen verksamhet och resorna till klubben ersätts inte. Klubbverksamheten förverkligas av Raseborgs stad och olika föreningar.

Barnet och barnets vårdnadshavare har ingen subjektiv rätt att få tjänster inom morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning. Kommunen fastställer hur många barn som kan delta och i vilken omfattning verksamhet ordnas för respektive elevgrupp.

Utredningar har visat att det huvudsakligen finns ett behov av eftermiddagsverksamhet. Inom Raseborg stad koncentrerar man sig i detta skede på att utveckla eftermiddagsklubbarna. Är behovet stort ordnas även morgonvård i mån av möjlighet. Klubbarrangörerna kan själva avgöra om de också arrangerar morgonverksamhet.

En del av skoleleverna är dagligen långa tider ensamma efter att skoldagen är slut då barnets föräldrar fortfarande jobbar. De barn behöver en bekant miljö, trygga personer och någonting trevligt och meningsfullt att göra efter skoldagen. Föräldrarna kan vara mindre oroliga då de vet att barnet är i en trygg klubb. Det är viktigt att det bildas en helhet av barnets dag så att skoldagen, den ledda eftermiddagsverksamheten, fritidsintressen och samvaro med familjen är i balans. En högklassig morgon- och eftermiddagsverksamhet förverkligas i mån av möjlighet tillsammans med föräldrarna och skolan.

En av morgon- och eftermiddagsverksamhetens viktigaste målsättningar är att skapa en bekant och trygg plats där barnen kan vistas före och efter en skolarbetsdag samt delta i mångsidig och stimulerande verksamhet under handledning av en vuxen.

2 Vision och verksamhetsidé

Raseborg stad har som målsättning att ordna eftisplats för första och andraklassister samt barn med specialbehov som behöver eftisplats under eftermiddagar. Staden och dess samarbetsparter arrangerar morgon- och eftermiddagsverksamhet vid behov och i mån av möjlighet för elever i skolor i Raseborg endera i skolans utrymmen eller nära skolan.

Föreningarnas medverkan för med sig ett mångsidigt utbud och utökar det regionala gemensamma ansvaret.

Verksamhetens målsättning är att stöda hemmets och skolans fostringsarbete samt utvecklingen av barnets känsloliv och etiska tillväxt, främja barnets välmående och jämlikhet i samhället samt förebygga marginalisering och utöka delaktighet.

Målsättningen är också att erbjuda barnen mångsidiga möjligheter att delta i handledd och stimulerande verksamhet samt möjliggöra vila i en lugn miljö under övervakning av en yrkesskicklig personal som är lämplig för uppgiften.

Morgon- och eftermiddagsverksamhetens värdegrund bygger på följande faktorer:

- att erbjuda barnen ledd fritidsverksamhet
- att stödja barnens uppväxt och utveckling
- att stödja barnens skolgång och lärande
- att ingripa tidigt och att ge social bekräftelse

3 Samarbetsparter

Hemmet

I verksamheten strävar man efter att tillsammans med vårdnadshavarna hitta en gemensam linje för fostran och stöda uppfostran i hemmen. Det är ändå alltid hemmet och vårdnadshavarna som bär det huvudsakliga ansvaret för fostran. Ledarnas arbete följer principen om fostringsgemenskap, vilket innebär att de som professionella fostrare förbinder sig att tillsammans med vårdnadshavarna stödja barnens uppväxt, utveckling och lärande.

Skolan och annat yrkesmässigt samarbete

Ett mångsidigt och öppet samarbete med skolan är ytterst viktigt.

Skolan bör informeras om den eftisverksamhet som ordnas på skolan. Med samarbetet mellan eftisledarna och barnets lärare samt skolans övriga personal skapar man strukturer för ett fungerande och regelbundet samarbete samt för en gemensam verksamhetskultur. Lärarna informerar eftisgruppernas ledare om eventuella förändringar som påverkar tidpunkten för när eftisverksamheten börjar, t.ex. utflykter och andra förändringar som påverkar när lektionerna slutar. Skolans elevvård ska se till barnets helhetsbetonade välmående.

I mån av möjlighet är eftermiddagsverksamheten en del av skolans allmänna, intensifierade och/eller särskilda stöd. I planen för elevens lärande (intensifierat stöd) och IP (särskilt stöd) fastställs vid behov principerna för eftermiddagsverksamheten och samarbetsformer för varje elev skilt.

Med tanke på skoldagen som helhet är det viktigt att undervisningspersonalen, eftispersonalen och skolans elevvård fungerar i naturlig växelverkan sinsemellan.

Då oron väcks är man så fort som möjligt i kontakt med hemmet och vid behov med skolan och/eller andra samarbetsparter. Då man samarbetar bör man minnas sekretessärenden och tillståndet för informationsöverföring. Som anordnare av verksamheten ska kommunen se till att personalen i morgon- och eftermiddagsverksamheten görs förtrogna med de författningar som berör behandling av personuppgifter, sekretess och tystnadsplikt samt skyldigheter i barnskyddslagen.

Multiprofessionellt samarbete utökar förutsättningarna för att kunna stöda barnet i tillräcklig utsträckning.

4 Stöd till verksamhetsarrangörer

Raseborg stad ger klubbarna möjlighet att avgiftsfritt fungera i skolans utrymmen samt i andra utrymmen som ägs av staden. Staden beviljar bidrag till klubbarrangörerna som är graderad på antalet barn i verksamheten samt kostnader för verksamhetsutrymmen. Avsikten är att hålla utgifterna skäliga och att garantera verksamhetens framtid och vidareutveckling. Med bidragen vill Raseborg stad se till att även den privata sektorn kan verka inom morgon- och eftermiddagsverksamheten och på det sättet utöka utbudet.

Stadens målsättning är att stöda specialbarnens deltagande i klubbverksamheten genom att anställa extra personal eller genom att hjälpa arrangören att anställa mer personal då antalet specialbarn eller stödbehovet förutsätter det. Behovet bedöms som en helhet.

Samarbete

Ett mångsidigt och öppet samarbete med olika aktörer är viktigt för verksamhetens kvalitet och för att verksamheten ska lyckas. En förutsättning för klubbverksamheten är att hitta lämpliga klubbutrymmen och att antalet barn i klubben är tillräckligt.

Koordinering

Verksamheten koordineras av eftermiddagsverksamhetens koordinator som anställts av Raseborg stad. Till koordinators uppgifter hör bl.a. att stöda föreningarna, arrangera utbildning och handledning för klubbledarna, informera om verksamheten, planera, arrangera och utveckla verksamheten. Koordinatorn följer med att eftermiddagsverksamheten förverkligas på det sätt som lagen förutsätter.

5 Verksamhet

Klubbarnas verksamhetsplaner

Varje verksamhetsställe utarbetar i början av verksamhetsperioden sin egen verksamhetsplan på basis av stadens verksamhetsplan och grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever.

Klubbledarna förverkligar planen. Motion beaktas i planeringen. Planen bör vara mångsidig. Planerna förvaras i klubbmappen. Planerna används som grund vid t.ex. samtalen mellan koordinatorn och ledarna.

Eftersom eftermiddagsklubbarna är barnens fritid, bör planerna vara flexibla. I verksamhetsplaneringen bör man beakta barnens egna förslag och sträva efter att förverkliga dem i mån av möjlighet.

Ledare

För barnet är ledaren en pålitlig vuxen och för henne/honom kan barnet utbyta tankar innan föräldrarna kommer hem. Familjen får mera gemensam tid om kvällarna då barnet under eftermiddagen har fått möjlighet till förnuftig och mångsidig verksamhet.

Behörig som ledare i morgon- och eftermiddagsverksamhet är den som (1) har avlagt för uppgiften lämplig högskoleexamen, examen på institutnivå, yrkesinriktad grundexamen eller motsvarande tidigare studier, yrkesexamen eller specialyrkesexamen och som i samband med utbildningen har inhämtad eller genom erfarenhet visad förmåga att arbeta som ledare i en barngrupp eller (2) har behörighet att ge klassundervisning, förskoleundervisning, specialundervisning eller ämnesundervisning eller fungera som elevhandledare.

Målet är att hitta lämpliga ledare till morgon- och eftermiddagsverksamheten.

Arbetsgivaren ansvarar för kontrollen av brottslig bakgrund hos den person som anställs. Klubbledarna bör delta i utbildning som utvecklar kunnandet. Man går igenom klubbarnas verksamhet i samband med den inskolning som koordinatören för eftermiddagsverksamheten arrangerar och vid planeringsmöten.

Under läsåret arrangeras regelbundet även andra möten. Koordinatören svarar för ev. arbetshandledning.

Samarbetet mellan eftermiddagsklubben och skolan är särskilt viktigt. Klubbledarna bör känna till skolans krisplan/räddningsplan samt plan för byggande av mobbning. Skolan bör beakta samarbetet med eftermiddagsklubben som en naturlig del av verksamheten.

Kvalitetskriterier

Då man granskar verksamhetskvaliteten är utgångspunkten de centrala verksamhetsprinciper som presenteras i kapitel 8a i lagen om grundläggande utbildning. Dessa är:

1. en trygg verksamhetsmiljö som lämpar sig för verksamheten
2. olycksfallsförsäkring
3. mellanmål
4. ansvaret för gruppens verksamhet ligger hos en tillräckligt yrkesskicklig personal som lämpar sig för uppgiften
5. mångsidiga möjligheter till handledd och uppiggande verksamhet
6. möjlighet till vila och att vara för sig själv i en lugn miljö
7. samarbete mellan hem och skola

6 Val av klubbmedlemmar

Eftermiddagsklubbarna är i första hand avsedda för 1-2-klassister samt för 3-9-klassister som är i behov av specialstöd. Barnen väljs till klubbarna på basis av ansökningar. Om det inte finns plats för alla sökanden sker valet genom lottnings mellan de ansökningar som utgående från kriterierna bedömts som likvärdiga. Platserna utdelas på följande grunder:

1. förstaklassister
2. barn med specialbehov
3. andraklassister
4. äldre skolelever

Till specialbehov räknas bl.a.

– föräldern har ett utlåtande av sakkunnig angående behovet av eftermiddagsplats

Utlåtande av sakkunnig leder ändå inte automatiskt till en eftisplats. Specialbehoven bedöms som en helhet.

7 Sökande och fastställande av klubbplats

Man ansöker om klubbplats årligen med ansökningsblankett. Information om morgon- och eftermiddagsverksamhet utdelas också till de nya förstaklassisterna i samband med skolanmälningen. Information och ansökningsblanketter fås också från stadens webbplats (www.raseborg.fi).

Ansökningstiden går ut den 30 april. Ansökningsblanketterna returneras till koordinatören för morgon- och eftermiddagsverksamheten, eller direkt till verksamhetsplatsen. Alla som sökt klubbplats meddelas skriftligen om beslutet senast 31 maj.

Koordinatören för morgon- och eftermiddagsverksamheten, tillsammans med klubbansvariga gör beslut om plats för de kommunala klubbarna enligt de kriterier som finns. För de privata görs beslut om plats av de privata arrangörerna, enligt de kriterier som finns.

Kriterierna för ett negativt eftisbeslut är följande:

1. ansökningsblanketten har inlämnats för sent
2. gruppen är fullsatt
3. barnet är ej första eller andraklassist
4. barnet/familjen har inget specialbehov

Efter den egentliga ansökningstiden kan man höra sig för om lediga platser hos koordinatören. En ansökan inlämnas. I grupperna finns ett begränsat antal platser och man kommer med bara om det finns plats. Vid ett negativt beslut gällande en eftisplats ställer man sig i kö till en plats. I sista hand kan plats valet ske genom lottning mellan de ansökningar som utgående från kriterierna bedömts som likvärdiga.

Ifall deltagarantalet i någon klubb arrangerad av staden stannar under 10 barn, kan verksamheten indras.

Ifall gruppens barnantal drastiskt minskar under läsåret kan barnet flyttas till ett annat eftis.

8 Klubbavgift, att binda sig till klubbens verksamhet och uppsägning

Klubb tiden är valfri. Avgiften är 70 euro/månad (högst 4 h/dag), då timantalet överstiger 4 h/dag är avgiften 120 euro/månaden. Månadsavgiften fastställs enligt den längsta klubb tiden och gäller för hela månaden.

Avgiften tas ut för varje sådan månad barnet deltar i verksamheten. Om verksamheten ordnas högst 10 dagar i månaden, tas endast hälften av avgiften ut. Om barnet p.g.a. sjukdom inte deltar i verksamheten under en längre tid än 10 dagar/kalendermånad, tas likaså endast hälften av avgiften ut. Om en frånvaro som beror på egen sjukdom pågår en hel kalendermånad, tas ingen avgift ut. Deltar barnet av någon annan orsak inte i verksamheten under en kalendermånad, tas i avgift ut hälften av månadsavgiften.

Avgifterna kan efterskänkas eller nedsättas, om det finns skäl därtill med beaktande av vårdnadshavarens underhållsskyldighet eller utkomstmöjlighet eller vårdsynpunkter. I Raseborg är det bildningsdirektören som fattar de besluten och i anhållan skall finnas utlåtande från den sociala sektorn.

Genom att underteckna ansökningsblanketten binder sig familjerna att betala klubbavgifterna. Verksamhetsarrangören fakturerar deltagaravgifterna. Uppsägningstiden är minst en (1) kalendermånad innan ändringen träder i kraft. Klubbmedlemskapet slutar alltid i slutet av en månad. Det samma gäller också ändringar i klubb tiden. När man slutar gå i klubben måste man i första hand kontakta klubbledaren. En skriftlig uppsägning och ändring av klubb tid med motiveringar bör i tid ges till klubbledaren.

9 Utvärdering

Kommunen utvärderar den eftermiddagsverksamhet som den stöder och deltar i extern utvärdering. Verksamheten utvärderas regelbundet. Med utvärderingen stöder man verksamhetsutvecklingen.

Respons insamlas av skolelever, föräldrar, personal och verksamhetsarrangörer. De viktigaste utvärderingsresultaten publiceras åtminstone för arrangörer och de deltagande barnens föräldrar. Varje klubb utvärderar sin egen verksamhet och håller kontakt med barnens föräldrar.

Genom statistikföring följer staden upp gruppernas storlek och platsutbudet både regionalt och i hela staden. Klubbledarna skickar uppföljningsblanketterna till koordinatören för eftermiddagsverksamheten.

Eftermiddagsklubbarnas elevantal statistik förs även för att fastställa statsandelen för morgon och eftermiddagsverksamheten. Koordinatören för eftermiddagsverksamheten insamlar årligen uppgifter om klubbarnas elevantal. Uppgifterna överlämnas vidare till Utbildningsstyrelsen.

10 Framtida utmaningar

Rättvisa kriterier för antagning bör finnas. En långsiktig planering är mycket viktig med tanke på barns och ungas välmående. Insatser som sätts in i ett tidigt skede kan leda till att kommunens utgifter på t.ex. barnskydd sparas in.

Ett tillräckligt stöd till arrangörerna är viktigt för att kunna upprätthålla en viss standard på verksamheten. Hit hör bl.a. tillräckligt med kompetenta och engagerade ledare som orkar i sitt jobb. Samarbeta med hem och skolan hör också till en av utmaningarna i verksamheten.

11 Allmänt

Verksamhetstid

Klubbarna är öppna alla skoldagar (ej lördagar). Klubbarna är öppna till kl. 17.00. Hur länge barnet är i klubben och när barnet ska gå hem baserar sig på en överenskommelse mellan barnet och föräldrarna, vilket klubbledarna övervakar. Klubbarna är stängda under skollov. Verksamhetsarrangörerna skall underrätta vårdnadshavarna om avvikande verksamhetstider senast två veckor före den dag då verksamhetstiden är avvikande.

Verksamhet erbjuds t.ex. inte då personalen deltar i utbildning (högst 1-2 dagar per skolår) inte heller under skoldagar då det inte serveras lunch, t.ex. den dagen då betygen delas ut.

Mellanmål

I varje klubb erbjuds barnen mellanmål. Man kan tillreda mellanmål själv eller få den via skolan.

Försäkringar

Verksamhetsarrangören sköter om försäkringar som täcker den tid då barnet är i eftermiddagsklubben.
(skolan-klubben-hem)

Utrymmen

Eftermiddagsklubben bör finnas i skolan eller nära skolan. Barnens resor från skolan till klubben är då tryggare och risker som kan hända under resan till eftis minimeras. Utrymmets storlek i förhållande till antalet barn är avgörande. Det är viktigt att lokalen är trygg och ändamålsenlig.

Det är bra om det finns utrymme för spel och lek samt ett lugnt område där barnen kan läsa sina läxor och äta mellanmål. Om mellanmålet tillreds i klubben bör man reservera vederbörliga utrymmen för detta.

Då man fastställer gruppstorleken för respektive verksamhetsställe beaktas lokaliteterna, totala barnantalet, specialbehov som hör till den enskilda elevens utveckling och hälsa samt verksamhetsmiljöns mångsidighet och möjligheten att differentiera funktioner.

Gruppens struktur bedöms som en helhet.

Ändringssökande

I beslut som gäller arrangerande av eftermiddagsverksamhet söks ändring i enlighet med kommunallagen.

12 Lagstiftning mm. som styr verksamheten

Grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen 2011.

Elevernas morgon- och eftermiddagsverksamhet regleras av lagstiftningen om morgon- och eftermiddagsverksamheten som trädde ikraft 1.8.2004. Om kommunen anordnar eller skaffar morgon- och eftermiddagsverksamhet ska verksamheten, i den omfattning kommunen beslutar, erbjudas eleverna i årskurs ett och två och de elever i övriga årskurser som fått beslut om särskilt stöd enligt lagen om grundläggande utbildning. (Lag om grundläggande utbildning 48 § 1 mom. (1136/2003) och Lag om grundläggande utbildning 17 § 1 mom. (642/2010).

Grunderna för yrkesexamen för ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamheten fastställdes 1.1.2005. Anordnandet av verksamheten är frivilligt och kommunen kan själv bestämma verksamhetens omfattning. Ifall kommunen anordnar morgon- och eftermiddagsverksamhet som avses i lagen om grundläggande utbildning beviljas den statsandelar (635/1998) i enlighet med ändringen (1137/2003) av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som anknyter till verksamheten.

Rätten till den lagstadgade eftermiddagsverksamheten är inte subjektiv, som rätten till dagvård. Lagen (504/2002) om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn tillämpas även inom morgon- och eftermiddagsverksamheten.

De nya grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen trädde i kraft den 1.8.2011.

Lagstiftning:

- Lag om grundläggande utbildning 17 a § (642/2010)
- Lag om grundläggande utbildning 48 b och 48 f § (1081/2006)
- Grunderna för yrkesexamen för ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamheten fastställdes 1.1.2005. Lagförändring 1.1.2007
- Statsrådets Förordning (115/2004)
- Barnskyddslag (417/2007) 12 §
- Förordning av ändring Lag om kontroll av brottslig bakgrund (1138/2003)
- Lag om kontroll av brottslig bakgrund (504/2002)
- Lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1137/2003)
- Lag om grundläggande utbildning (1136/2003)
- Lag om ändring av 48 f § i lagen om grundläggande utbildning (Lagändring 1.8.2016)